

Lidt løst fra indbakken

Det er heftige tider at være klummeskriver i. Kampene vælter bare rundt, og det bliver ikke bedre resten af efteråret, fordi alting er presset fuldstændig sammen som følge af vinter-VM i Qatar. De seneste dage har UEFA trukket lod til de indledende runder i Champions League, Europa League og Conference League. Jeg fik en mail fra UEFA med opfordring til at opdatere mit afbudsskema. Alene den næste måned er der 242 kampe, og så kører det ellers bare derudad. Den sammenpressede sæson gælder både internationalt og nationalt. Men omvendt er det jo herligt at være beskæftiget, så man ikke bare falder hen i lediggang (prøver jeg at overbevise mig selv om). Jeg er i hvert fald lykkelig for, at jeg ikke er fodboldspiller på topplan, for der var godt nogle stykker ud over Europa, der så ustyrlig slidte ud. Jeg tør slet ikke tænke på konsekvenserne, hvis FIFA har held med at gennemtrumfe et VM hvert andet år. Det vil – når jeg ser på kalenderen – smadre stort set hvad som helst omkring sig. Nå, men det er jo heldigvis politikerne, der skal muntre sig med det. Nogle gange er jeg meget glad for, at jeg landede på den dommerfaglige vej og ikke politikervejen.

Så man må lige bære over med, at jeg tager lidt fra indbakken i denne uge og måske også næste. Det er også en måde at få ryddet op i indbakken på. Men et par læsere har reageret på noget af det, som jeg har skrevet de seneste uger. Så lad os tage det først.

Én har undret sig over forvaltningen af VAR i forbindelse med de afgørende kendelser. I sidste uge skrev jeg, at VAR kun beskæftigede sig med situationer omkring scoring / ikke-scoring, straffespark / ikke straffespark, rødt kort / ikke rødt kort – og så lige kuriositeten med den forkerte spiller, der får kortet. Og så var der lige kampen mellem Schweiz og Portugal, hvor et straffespark bliver annulleret, fordi VAR finder et frispark oppe midt på banen i opspillet. Hvordan kan det passe ?

Lad mig starte med at sige, at jeg ikke har set situationen – men jeg kan levende forestille mig, hvad der er foregået. Sagen er, at VAR ved enhver af de ovenstående situationer vil gå ind og checke, hvad der er sket i APP'en (beklager – men VAR-sproget er engelsk: Attacking Possession Phase). Hvilket bare betyder, at det undersøges, om der har været en klar og åbenlys dommerfejl i opspillet til scoringen – for så skal den selvfølgelig ikke anerkendes. APP'en starter i princippet dér, hvor holdet erobrer bolden – men vi kan jo lande dér, hvor opspillet bare er langsomt. Tænk bare på det gode gamle Barcelona-hold, som kunne spille bolden frem og tilbage i minutter – og det er selvfølgelig ikke meningen, at VAR skal checke hele det forløb igennem. Så finder man et fornuftigt tidspunkt at sætte startpunktet på, f.eks. når holdet begynder at spille bolden fremad i stedet for tilbage eller til siden.

I det aktuelle tilfælde har VAR åbenbart fundet noget, som så mistænkeligt ud og har kaldt dommeren ud til et review på skærmen. Det er fuldstændig efter bogen, og det er stadig vigtigt at huske, at det ikke er VAR, der træffer afgørelsen: dommeren tager den første afgørelse (på banen), så kan han eventuelt få hjælp fra en ven i VAR, som foreslår ham at se på noget igen – men det er stadig dommeren, der træffer den endelige afgørelse. Medmindre det handler om noget helt faktisk og målbart, som for eksempel en offside-position. Så meddeler VAR bare dommeren, hvordan tingene ser ud. Har en dommer på samme niveau som hoveddommeren vurderet, at der er en offside-position, eller om en bold er inde/ude, er der ingen grund til at sende kollegaen ud for at se de samme billeder. Er der et dommerskøn involveret, er det hoveddommeren, der må træffe afgørelsen. Det kunne for eksempel være en spiller i offside-position (faktuelt og objektivt) – men generer han en modspiller ? Det er et

dommerskøn og kræver hoveddommeren indover. Det kan virke lidt langhåret, men dommerne er ikke i tvivl om, hvornår noget er faktisk, og hvornår det er et spørgsmål om skøn. Rollerne er måske byttet om i næste spillerunde, og der er heldigvis en meget fin forståelse af, hvad de enkelte står for. Vi gennemgår alle de interessante situationer med superligadommerne hver torsdag aften før næste spillerunde, så vi bliver så ens som muligt i alles interesse. Med den anmærkning at vi aldrig kan blive fuldstændig ens, når det kommer til dommerskøn. Men vi kan sætte en ramme, som der skal skønnes indenfor.

Interessant nok mødte jeg netop en situation, som læseren beskriver, i Nations League-kampen mellem Liechtenstein og Letland tirsdag (netop vendt hjem for et par timer siden, da dette skrives). Et faktisk rigtig flot og gennemspillet mål til Letland bliver i første omgang godkendt, men VAR spotter, at oplæggeren meget diskret tager bolden med videre med hånden, før den afgørende aflevering falder. Så efter et review på skærmen bliver målet underkendt. Faktisk et skoleeksempel på, hvad VAR skal bruges til. Vi kan aldrig opnå fuld retfærdighed, men vi kan forhåbentlig eliminere de grimme overskrifter. Det ville have været virkelig trist, hvis VAR ikke havde grebet ind, og TV så efterfølgende kunne vise en afslørende vinkel.

En anden læser har set Danmark – Østrig og undret sig over, at Danmark fik lov til at foretage de fem udskiftninger i fire omgange – men han har faktisk selv løsningen. Udskiftninger i pausen mellem halvlegene tæller ikke med (der tales om tre 'spilstop', og sådan ét er halvlegspausen jo ikke). Det samme gælder i øvrigt udskiftninger i pokalkampe, hvor man dels får forærende en ekstra én af slagsen, dels også får et ekstra spilstop oven i hatten. Det gælder både pausen mellem ordinær kamp og forlænget spilletid – og også pausen i den forlængede spilletid. Så det er efterhånden et større regnestykke.

Men IFAB har gjort forsøgsordningen med de fem udskiftninger permanent, hvis man i øvrigt benytter sig af den – og det gør man fremdeles i Danmark i de øverste rækker. Så kan vi altid tage diskussionen, om dette favoriserer de klubber, der har den bredeste bænk. Men for mig er hensynet til spillerne det vigtigste. For at vende tilbage til indledningen: dette bliver en sæson fra helvede på grund af VM. Men det er jo svært at gøre noget som helst, når man bliver påvirket af ting, der kommer udefra. Samtidig med at IFAB på deres møde mandag gjorde muligheden for de fem permanent, åbnede man – blandt meget andet - også op for endnu et forsøg med indspark i stedet for indkast. Det er prøvet før og absolut uden succes. Det gav simpelthen mindre effektiv spilletid, fordi nu skulle modspillerne 9,15 meter væk i stedet for de to meter ved indkast. Men OK – nogle gange er man nødt til at forsøge sig et par gange, før en idé kan lægges endeligt i graven. Det gælder fodbold, og det gælder også politik. Men nu har jeg vist tilkendegivet min holdning.

Arsène Wenger (nu chef for global udvikling i FIFA), er citeret for, at indkast er imod spillets ånd, fordi fodbold spilles med fødderne. Det forekommer mig at være en ret flot udtalelse (jeg bruger med vilje ikke ordet 'arrogant', selv om det ligger mig lige på tungen) – al den stund indkast har været en integreret del af lovsættet siden 1863. Hvor vi også må formode, at 'lovens ånd' blev grundlagt.

Som man kan se, keder vi os ikke, selv om der lige nu er en kort pause. Herligt at have en hobby, der kan beskæftige én, selv om det giver noget overload en gang imellem...

Selve chefredaktøren har foreslået en klumme om kulturforskelle blandt dommere i de forskellige lande. Interessant tema, og det tygger jeg lige på, for her skal trædes varsomt og med små forsigtige skridt. Men det er på listen...